سفره احسان و کرم امیرالمؤمنین سسم

مهدى أقابابايي

سفرهی احسان و کرم امیرالمؤمنین علیهالسلام

نويسنده:

مهدى آقابابائي

ناشر چاپي:

مركز تحقيقات رايانه اى قائميه اصفهان

ناشر ديجيتالي:

مركز تحقيقات رايانهاى قائميه اصفهان

فهرست

هرست
مشخصات کتاب
چکیده:
مقدمه:
اطعام طعام در روز عید غدیر
عمل امام حسن عَلَيْهِ السَّلَام در عيد غدير
امام رضا عَلَيْهِ السَّلَام و عيد غدير
افطاری دادن در این شب
بخشش کردن در روز غدیر
وسعت دادن بر اهل و عيال در روز غدير
انفاق نمودن
احسان نمودن
صله نمودن
پینوشتها:
منابع و مآخذ
، رباره مرکز تحقیقات رایانهای قائمیه اصفهان

سفرهي احسان و كرم اميرالمؤمنين عليه السلام

مشخصات كتاب

سرشناسه:مرکز تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان،۱۳۹۱

عنوان و نام پدیدآور:سفرهی احسان و کرم امیرالمؤمنین علیه السلام/ مهدی آقابابایی.

مشخصات نشر دیجیتالی:اصفهان:مرکز تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان، ۱۳۹۱.

مشخصات ظاهرى:نرم افزار تلفن همراه و رايانه

موضوع:اميرالمؤمنين عليه السلام

چکیده:

مطالبی که پیش روی شماست درباره ی احسان و سفره کرامت امیرالمؤمنین علی عَلَیْهِ السَّلَام میباشد که یکی از سنتهای حسنه در روز عید غدیر اینست که مردم در ظهر آن روز اطعام دهند و در شب آن روز مردمی را که روزه دار هستند را افطاری دهند که ما فضیلتی که در آن میباشد را از قرآن و این که عمل و سیره ی اهل بیت عصمت و طهارت عَلَیْهمُالسَّلَام در چنین روزی این گونه بوده است را یادآوری کرده ایم. باشد که انشاء الله ما هم به سیره ی عملی اهل بیت عَلَیْهمُالسَّلَام عمل نموده و دنباله روی آنان باشیم. واژگان کلیدی:

سفره احسان، كرامت، عيد غدير و اطعام طعام و...

مقدمه:

اصولاً هر آنچه در جامعهی اسلامی از ارزش و اهمیت والایی برخوردار است، پذیرایی و اطعام نمودن اندیشهایست که ریشه در اعتقادات، سنتها و باورهای مردم دارد و در بین سایر جوامع زبانزد خاص و عام است.

موضوع بحث و مشترک بین تمامی جوامع است، که از زمانهای بسیار دور و در میان تمام ملل و اقوام مختلف وجود داشته است و همهی انسانها با هر خصوصیت، تیره و نژادی در هر منطقهی دنیا که زندگی میکنند، این خصیصه را در جان و دلشان ثبت کرده و این کار پسندیده را ارج مینهند و به آن عمل میکنند.

این خصلت بسیار خوب و نیک، با ظهور دین مقدس اسلام در بین جوامع و پذیرش آن از طرف مردم برای همیشه ثبت و جاودانی شد و دین مبین اسلام، این خصلت نیک را تأیید و بر آن تأکید میکند.

اطعام طعام در روز عید غدیر

یکی از مواردی که مورد سفارش و تأکید اسلام است اطعام طعام و پذیرایی کردن در روز عید غدیر میباشد، روزی که نعمت ولایت کامل گردید و پیامبر صَلَّی اللَّهُ عَلَیْهِ وَ آلِه وَ سَلَّم پس از نزول وحی فرمودند:

«الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دينَكُمْ وَ أَتْمَمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتى وَ رَضيتُ لَكُمُ الْإِسْلامَ ديناً» (١)، روز نعمت و كامل نمودن دين با ولايت مولى الكونين، ابوالحسنين، اميرالمؤمنين عَلَيْهِ السَّلَام مى باشد.

به قـدری این روز مهم و سفارش شـده که بیش از هفتـاد نـام برای این روز در روایات و خطبهها به چشم میخورد. که یکی از این

روایـات خطبهایست که امیرالمؤمنین عَلَیْهِ السَّلَام روز جمعهای که مصادف با عیـد غـدیر بود ایراد نمودنـد و از جمله از این نامها که مربوط به بحث ما میباشد عبارتند از:

«يوم اطعام الطعام»، «يوم الحباء و العطيه»، «يوم صله الاخوان»، «يوم السرور» و «يوم الانفاق» و...

اطعام دادن در این روز فرخنده و مبارک مورد تایید اهل بیت عَلَیْهمُالسَّلَام و سیرهی عملی آن بزرگواران میباشد.

در قرآن کریم به مسألهی اطعام هم اشاره شده آنجا که میفرماید:

«وَ يُطْعِمُونَ الطَّعامَ عَلَى حُبِّهِ مِسْكِيناً وَ يَتِيماً وَ أَسيراً * إِنَّما نُطْعِمُكُمْ لِوَجْهِ اللَّهِ لا نُريدُ مِنْكُمْ جَزاءً وَ لا شُكُوراً» (٢)

(و به «پاس» دوستی (خدا) مستمند و یتیم و اسیر را خوراک میدادند. [گفتند]: ما تنها برای رضای خدا اطعامتان میکنیم، نه از شما پاداش میخواهیم و نه سپاسی.)

یا در سورهی دیگر می فرماید:

«أَوْ إِطْعامٌ في يَوْم ذي مَسْغَبَهٔ * يَتيماً ذا مَقْرَبَةٍ * أَوْ مِسْكيناً ذا مَتْرَبَةٍ» (٣)

(یا طعام دادن در روز گرسنگی، به یتیمی خویشاوند یا مستمندی خاک نشین).

امام صادق عَلَيْهِ السَّلَام مى فرمايند:

«هر که مسلمانی را غذا دهد تا سیر شود، از پاداش آخرت او جز خداوند پروردگار جهانیان هیچ کس دیگری، حتی فرشتهی مقرب و پیامبر مرسل خبر ندارد ... سپس این سخن خدای را تلاوت کرد:

«أَوْ إِطْعامٌ فَى يَوْم ذَى مَشْغَبَهُ» يا اطعام كردن در روز گرسنگى. (۴)

امام باقر عَلَيْهِ السَّلَّام فرمودهاند:

«خداوند اطعام کردن و قربانی کردن را دوست دارد». (۵)

رسول خدا صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِه وَ سَلَّم فرمودهاند:

«خداوند ابراهیم عَلَیْهِ السَّلَام را خلیل خود نگرفت، مگر به جهت اطعام طعام و نماز او در شب در حالی که همه مردم در خواب بو دند». (۶)

این قدر اطعام دادن در نظر اهل بیت عصمت و طهارت عَلَیْهمُالسَّلَام، انبیاء و اولیای الهی زیبا بوده که خود این کار را انجام میدادند و مردم را هم به این کار تشویق مینمودند. من باب مثال حضرت ابراهیم عَلَیْهِ السَّلَام که یکی از پیامبران اولوالعزم عَلَیْهِ السَّلَام میباشد هیچ وقت بدون میهمان غذا نمیخورد و لب به غذا نمی زدند. از قضا روزی میهمان برای آن حضرت نرسید و او گرسنه بود از خانه به جستجوی میهمان بیرون آمد. دید در صحرا جماعتی در حال سفرند.

حضرت ابراهیم عَلَیْهِ السَّلَام خود را به آنها که پانزده نفر بودند رساند و آنها را به میهمانی دعوت نمود.

آنها گفتند:

ما گروهی کارگر بیچاره هستیم، هر یک از ما اطفال و عیال زیادی داریم. هر گاه خود میهمان شویم اهل و عیال ما گرسنه خواهند ماند.

حضرت ابراهيم عَلَيْهِ السَّلَام فرمود:

اجرت عملگی شما را نیز خواهم داد، به هر حال آنها را راضی کرد و به خانه آورد و میهمان نمود.

وقتی کارگران در ضیافت شرکت کردند و اجرت هم گرفتند، با خود گفتند:

حقيقتاً دين ابراهيم عَلَيْهِ السَّلَام حق است؛ زيرا ميهماني مي كند و اجرت هم مي پردازد.

در همان ساعت نزد حضرت ابراهیم عَلَیْهِ السَّلَام ایمان آوردند و به سوی خانوادهی خود برگشتند. (۷)

يا امام صادق عَلَيْهِ السَّلَام مى فرمايند:

[از] کارهای نجات بخش اطعام طعام، افشاء سلام و اقدام به نماز شب هنگامی که مردم در خواب باشند. (۸)

با توجه به روایات بالا که ذکر نمودیم خداوند حضرت ابراهیم عَلَیْهِ السَّلَام را به خاطر اطعام طعام خلیل خود گرفت و این صفت زیبا که از کارهای نجات بخش و مورد پسند خداوند، اولیاء و انبیا عَلَیْهمُالسَّلَام و ائمه طاهرین عَلَیْهمُالسَّلَام میباشد و خدا هم دوست دارد کسی که اطعام میدهد.

یکی از سنتهای سفارش شده در روز غدیر، پذیرایی کردن از مؤمنین و اطعام دادن به آنهاست.

اطعام یعنی طعام به خوراک دادن و تغذیه کردن. این واژه فراگیرتر از تفطیر یا افطاری دادن است.

(یکی از نامهای این روز هم «یوم تفطیر صائمین» میباشد که به ثواب افطاری دادن هم اشارهای خواهیم نمود)

چون تفطیر روزهداران را فرا می گیرد، لیکن اطعام پذیرایی و تغذیه است چه روزهدار باشند و چه نباشند.

اما صادق عَلَيْهِ السَّلَام يكي از وظايف عيد غدير را چنين فرمودند:

«و اطعام اخواتک» و برادرانت را اطعام بده. (۹)

امام رضا عَلَيْهِ السَّلَام مى فرمايند:

(وَ مَنْ اَطْعَمَ مُؤْمِناً كَانَ كَمَن اَطَعَمَ جَميعَ الانبياءِ وَ الصِّديقينِ» (١٠)

کسی که مؤمنی را (روز غدیر) اطعام دهد، مثل کسیست که همه پیامبران و صدیقان را اطعام داده باشد.

راغب اصفهانی در تعریف «صدیق» سه معنا را نقل کرده است:

كسى كه اصلًا دروغ نگويد.

کسی که راستگویی عادت او شده است.

کسی که سخن و اعتقادش یکسان است و کارهایش راستگویی او را اثبات می کند (۱۱)

در تفاسیر ذیل آیهی «کُونُوا مَعَ الصَّادِقِین» احادیث بسیاری نقل شده است که مراد از صدیقین در این آیهی شریفه ائمه معصومین عَلَیْهمُالسَّلَام میباشند. پس در حقیقت فضیلت اطعام کردن مؤمنان در این روز، برابر است با فضیلت اطعام نمودن تمام انبیاء و امام معصوم عَلَیْهمُالسَّلَام.

امير المؤمنين عَلَيْهِ السَّلَام فرموده اند:

«فَافْرَحُوا وَ فَرِّحُوا إِخْوَانَكُمْ بِاللِّبَاسِ الْحَسَنِ وَ الرَّائِحَةِ الطَّيِّبَةِ وَ الطَّعَامِ» (١٢)

(در روز غدیر) شاد باشید و برادرانتان را با لباس نیکو و بوی خوش و اطعام شاد کنید.

در این روایت حضرت یکی از راههای شاد کردن مؤمنان را در دادن اطعام طعام میداند.

یکی از مصادیق شادی و شاد کردن، گرفتن جشن میباشد که همین برپایی جشن مظهر حب و بغض و یکی از شعائر اسلام میباشد که قرآن در این رابطه میفرماید:

﴿ وَ مَنْ يُعَظِّمْ شَعائِرَ اللَّهِ فَإِنَّهَا مِنْ تَقْوَى الْقُلُوبِ» (١٣)

(و هر کس شعائر الهي را بزرگ دارد، اين کار نشانهي تقواي دل هاست).

این آیه از واضح ترین آیات برای اثبات رجحان برپایی مراسم است.

زیرا به طور صریح دلالت بر محبوبیت و رجحان تعظیم شعائر الهی به طور عموم دارد و اطعام طعام چون یکی از کارهایی که باعث شادی مؤمنان است و یکی از مصادیق شادی گرفتن جشن غدیر میباشد لذا اطعام دادن از شعائر الهی محسوب میشود که خود این کار باعث تقوای الهی می شود.

مسلمین جهت استفاده ی معنوی در این ایام و ده ی فرخنده ولایت و کسب فیض از معصومین عَلَیْهمُالسَّلَام در این مجالس شرکت نموده و با بزرگداشت آن به برکات عظیمی دست می یابند که مورد سفارش ائمه عَلَیْهِ السَّلَام می باشد و خود آن بزرگواران عملاً این کار را انجام و ترغیب بدان نموده اند.

که در اینجا به آنها اشاره مینماییم:

عمل امام حسن عَلَيْهِ السَّلَام در عيد غدير

در این روز فرخنده و بزرگ امام حسن عَلَیْهِ السَّلَام غذا تهیه می کردند و مردم را برای صرف غذا دعوت می نمودند. از جمله یک سال که عید غدیر و جمعه هم زمان شده بود شیعیان و نماز گزاران پس از اتمام نماز جمعه همراه حضرت علی عَلَیْهِ السَّلَام به منزل امام حسن عَلَیْهِ السَّلَام آمدند و حضرت از آنها پذیرایی نمودند. (۱۴)

امام رضا عَلَيْهِ السَّلَام و عيد غدير

در چنین روزی حضرت امام رضا عَلَیهِ السَّلَمام بهترین لباس خود را میپوشیدند و بـذل و بخشـش چشـمگیری و بیسابقهای انجام میدادنـد، برای منزل شیعیان و دوستداران، غـذا، هـدیه، لباس، کفش و انگشتر میفرستادند و فضائل این روز را برای مردم بیان میداشتند. (۱۵)

افطاری دادن در این شب

از جمله سنتهای دیگر در این روز عزیز، که بسیار هم سفارش شده است افطاری دادن به روزهداران است، حضرت امیرالمؤمنین عَلَیْهِ السَّلَام در این باره میفرمایند:

کسی که در شامگاه عید غدیر به یک مؤمن افطاری دهد، گویا یک میلیون نفر از پیامبران و شهیدان و صدیقان را افطاری داده است حال چگونه خواهد بود پاداش کسی که گروهی از مردان و زنان مؤمن را در این شب افطاری دهد؟ قسم به پروردگار که هر کس چنین کند من ضمانت می کنم او را نزد خداوند متعال که از کفر و فقر آسوده گردد و اگر در همان روز یا همان شب یا تا عید غدیر سال آینده بمیرد، پاداش الهی در انتظار او باشد (۱۶)

در روایات هم آمده است که حضرت امام رضا عَلَیْهِ السَّلَام در شام چنین روزی نزدیکان خود را برای افطاری دعوت می کردند (۱۷)

بخشش کردن در روز غدیر

امام رضا عَلَيْهِ السَّلَام در فضيلت اين روز فرمودند:

«فافضل عَلى إِخْوانِكُ في هذا اليّوم؛ در اين روز (عيد غدير) بر برادرانت ببخش» (١٨)

که یکی از مصادیق بخشش، اطعام طعام و پذیرایی نمودن از مؤمنین و مؤمنات باشد.

در برخی روایات گفته شده که در روز عید غدیر تنگ نظرانه با نعمتهای خدا برخورد نکنیم و با گشاده دستی، نعمتها و دادههای خداونـد را مصـرف کنیم. در راه خـدا و در قلمروهای سازندهی دیگر مانند احیای اطعام و هدیه دادن و) ... به کار گیریم، بدهیم و ببخشیم.

همان طور كه رسول خدا صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِه وَ سَلَّم فرمودند:

الْوَالِــُدُ الْوَلَــَدَ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَـِهُ؛ حاضران به غائبان برسانند و پدران به فرزندان تا روز قیامت این واقعهی عظیم و مهم را برسانند برای این که این واقعه بلکه این عقیـده فراموش نشود بایـد جشن گرفت و اطعام و هـدیه داد و طبق روایات هم فضائل این روز را به مردم برسانیم و بگوییم زیرا که حضرت فرمودهاند:

«ذِكْرُ عَلِيٍّ عِبَادَهُ».

در روايتي آمده كه حضرت اميرالمؤمنين عَلَيْهِ السَّلَام فرمودند:

«تهاونوا النعمهٔ في هذا اليوم؛ در اين روز (روز غدير) در مصرف داده هاي خداوند آسان گير باشيد.» (١٩)

و یکی از داده های در این روز مالیست که خداوند به ما عنایت گردانده است و این مال را صرف اطعام طعام و پذیرایی نمودن نماییم، چون طعام دادن باعث شادی مؤمنان می باشد و کسی که مؤمنی را شاد نماید خدا را شاد نموده است.

از نامهایی هم که در این روز وارد شده است روز غدیر را «یوم السرور» میخوانند. یعنی ایجاد فرح و سرور در برادر دینی ثواب بسیار دارد و وسعت روزی می آورد و اثرات اخروی نیز دارد مثل این که قبر او یکی از روضههای بهشت قرار می گیرد.

اسباب شادی بسیار است مثل هدیه دادن، مشکلات شخصی را بر طرف کردن، میهمانی کردن، اطعام طعام و پذیرایی نمودن و اشعار در مدح و منقبت اهل بیت عصمت و طهارت عَلَیْهمُالسَّلَام و ذکر قضایایی که واقعیت است مثل قضیهی غدیر از همان موقعی که پیامبر صَیلًی اللَّهُ عَلَیْهِ وَ آلِه وَ سَلَّم راه افتادند به طرف حج رفتند و سخنان ایشان در بین راه تا رسیدند به صحرای غدیر و سه روز در آنجا توقف نمودند و خطبهی عظیم حضرت را که دیگران را در وقت شنیدن به فرح و سرور می کشاند.

که در روایت وارد شده که این روز، روز نفی غم هاست و مهربانی کردن رحمت الهی را به دنبال دارد. (۲۰)

وسعت دادن بر اهل و عیال در روز غدیر

یکی از سفارشات ائمه معصومین عَلَیْهمُالسَّلَام برای ایجاد هر چه بیشتر محبت در کانون خانواده رفتار و کردار خویش با اهل خانه است.

بخیل نبودن در خرج خانه و بـا روی بـاز برخورد کردن بـا اهـل و عیـال، از نمونههای آن است که خداونـد به مال او پیش از پیش برکت عنایت میفرماید و گر نه اسباب فقر او بیشتر میشود.

دربارهی توسعه به اهل و عیال در روز غدیر خم در فرمایشان معصومین عَلَیْهمُالسَّلَام تاکید شده که برای همسر و فرزندان و در بعضی روایات برادران اسباب آسایش و راحتی به هر طریقی که میسر باشد فراهم آورد که ثواب آن نسبت به بقیهی ایام مضاعف است.

حضرت اميرالمؤمنين عَلَيْهِ السَّلَام فرمودهاند:

«هر کس در این روز بر عیالش و بر خودش وسعت دهد خداوند مالش را زیاد می کند.» (۲۱)

انفاق نمودن

از نامهای این روز «یوم الانفاق» است.

انفاق در هر حالی در زنـدگی انسان سـلامتی و عاقبت به خیری در خود صـدقه دهنده و نسل او و توفیق در انجام کارهای خیر تأثیر دارد.

نمونه های انفاق را می توان در میهمانی، اطعام طعام و پذیرایی نمودن، آب دادن، تهیهی لباس برای مستمندان، موعظه و نصیحت دلسوازنه و از مال و جان و آبرو برای دیگران مایه گذاشتن مشاهده کرد. در روز عیـد غـدیر که بهترین ایـام برای انفـاق است ثواب این نیکیهـا مضاعف میشود. یک درهم انفاق در آن روز دویست هزار درهم محسوب میشود و در روایتی یک درهم را به یک میلیون درهم برابر دانسته است.

 $(\Upsilon\Upsilon)$

اميرالمؤمنين عَلَيْهِ السَّلَام مى فرمايند:

«شيعتنا يفرحون لفرحنا و يحزنون لحزننا و يبذلون اموالهم و انفسهم و انفسهم لنا»، يعنى:

شیعیان ما در خوشحالی ما خوشحال و در حزن ما محزون میشوند و مال و ج انسان را برای ما بذل مینمایند. شیعیان و دوستان اهل بیت عَلَیْهمُالسَّلَام این کلام امام عَلَیْهِ السَّلَام را نصب العین خود قرار دهند تا مجالس ائمه عَلَیْهمُالسَّلَام با عظمت گردد و در آن روزها از دادن صدقه و انفاق و خوشحال کردن فقرای شیعه کوتاهی ننمایند. (۲۳)

احسان نمودن

از سنتهای حسنه احسان نمودن است که از مصادیق احسان نمودن، اطعام دادن میباشد که باعث افزونی مال و زیاد شدن آن می گردد. (۲۴)

گاهی بـا تبسم به صورت برادر دینی خود به او احسـان کردهای، گـاهی عبور دادن شخصـی از خیابـان، گاهی قرض دادن به برادر دینی، گاهی گوش دادن به مشکل برادر دینی و گاهی قدم برداشتن برای گرفتاری برادر دینی احسان به شمار میرود.

در این روز شریف که بهترین زمان برای احسان است و ثواب آن مضاعف بر روزهای دیگر است، ائمه معصومین عَلَیْهمُالسَّلَام ما را امر به احسان فرمودهاند.

یکی از موارد احسان نیکی به برادر دینی در روز غدیر است بدون آنکه او درخواستی داشته باشد.

اگر قبل از درخواست برادر دینی به او احسان و اکرام و انفاق کنـد ماننـد کسیست که این روز را روزه بگیرد و شب آن روز هم به عبادت مشغول باشد.

حضرت اميرالمؤمنين عَلَيْهِ السَّلَام مى فرمايند:

«احسان در این روز موجب رشد مال و زیاد شدن آن می گردد». (۲۵)

سفارش حضرت امام صادق عَلَيْهِ السَّلَام به شيعيان

در كتاب صفات الشيعه شيخ صدوق (قدس سره): به سندش از عبد الله بن زياد كه در منى به امام صادق عَلَيْهِ السَّلَام سلام داديم و من گفتم:

یا ابن رسول الله ما گروهی در گذریم و نتوانیم چنانچه خواهیم در این مجلس شما بمانیم، به ما سفارشی بفرما، فرمود بر شماست تقوا از خدا و راستگویی و ادای امانت و خوش صحبتی با مصاحب و فاش گفتن سلام و اطعام طعام، در مساجدشان نماز بخوانید، بیما ر انسان را عیادت کنید و دنبال جنازههاشان بروید که پدرم به من باز گفت:

شیعه ما خانواده بهترین افراد آنانند، اگر فقیه باشد از آنهاست و اگر مؤذن باشد از آنهاست و اگر امام باشد از آنهاست و اگر امانت دار باشد از آنهاست و اگر ودیعه نگهدار باشد از آنهاست چنین باشید و ما را نزد مردم محبوب سازید و مبغوض آنان نکنید. (۲۶) طبق روایات حضرت اطعام طعام کنید و ... باعث می شود که در مجلس آنها باشیم یعنی همیشه در محضر آنها هستیم زیرا، امام همیشه حی و حاضر می باشد «و بیمنه رزق الوری و ثبتت الارض و السماء» (۲۷) و «این السبب المتصل بین الارض و السماء» (۲۸) و این اعمال و افعال و صفات علی الخصوص اطعام نمودن و پذیرایی کردن باعث اینست که محبت خودمان را نسبت به اهل بیت عَلَیْهمُالسَّلَام نشان می دهیم و دیگران و فرقه های دیگری که به ما نگاه می کنند چگونه با این اعمال از مکتب آنها دفاع نموده و

سیرهای عملی آنـان (که یکی از آنها اطعـام طعـام و پـذیرایی نمودن است) را انجـام دادهایم و احیـاء امر آنان را نمودهایم زیرا در روایات آمده است که ابو الصلت هروی می گوید:

از امام ابو الحسن على بن موسى الرضا عَلَيْهِ السَّلَام شنيدم كه مىفرمود:

رحم اللَّه عبدا احيى امرنا

خدا رحمت آورد بر بندهای که امر ما را احیاء کند.

گفتم:

چگونه امر شما احیاء می شود؟

فرمود:

علوم ما را فرا گیرد و به مردم بیاموزد، زیرا که مردم اگر زیباییهای کلام ما را بدانند، از ما پیروی می کنند.

(۲۹)

از مصادیق بارز احیاء نمودن امر اهل بیت عَلَیْهمُالسَّلَام اطعام طعام و پذیرایی نمودن و سفره ی کرم انداختن به نام نامی مولی الموحدین امیرالمؤمنین عَلَیْهِ السَّلَام است.

آمرزش گناهان به توسط اطعام طعام

«وَ الَّذِينَ آمَنُوا وَ عَمِلُوا الصَّالِحاتِ وَ آمَنُوا بِما نُزِّلَ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ هُوَ الْحَقُّ مِنْ رَبِّهِمْ كَفَّرَ عَنْهُمْ سَيِّئاتِهِمْ وَ أَصْلِحَاتِ وَ آمَنُوا بِما نُزِّلَ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ هُوَ الْحَقُّ مِنْ رَبِّهِمْ كَفَّرَ عَنْهُمْ سَيِّئاتِهِمْ وَ أَصْدِلَعَام طعام و صله ارحام و گرويدند به آنچه فرو فرستاده شده بر محمّد صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ گرويدند و كارهاى شايسته كردند چون اطعام طعام و صله ارحام و گرويدند به آنچه فرو فرستاده شده بر محمّد صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهُ وَ سَيلًم كه قرآنست و آن راست و درست است از نزد پروردگار ايشان بپوشد و در گذراند از آنهايي كه متّصف به اين صفات هستند كردارهاى بد ايشان را و به صلاح آرد حال ايشان را در دين و دنيا و نيز در تفسير خود آورده كه ابو عبد اللَّه عَلَيْهِ السَّلَام في مد:

كه آمَنُوا بِما نُزِّلَ عَلَى مُحَمَّدٍ در شأن اميرالمؤمنين عَلَيْهِ السَّلَام است و حق اوست كه خداى فرموده:

که بگروند به امامت وی بعد از پیغمبر صَلَّی اللَّهُ عَلَیْهِ وَ آلِه وَ سَلَّم به صلاح آرند امر و حال خود را به وی. (۳۱)

يكى از آياتى كه در شأن مولى اميرالمؤمنين عَلَيْهِ السَّلَام آمده است آيهى ولايت «إِنَّما وَلِيُّكُمُ اللَّهُ وَ رَسُولُهُ وَ الَّذينَ آمَنُوا الَّذينَ يُقيمُونَ الصَّلاةَ وَ يُؤْتُونَ الزَّكاةَ وَ هُمْ راكِعُونَ» (٣٢)

سرپرست و ولی شما، تنها خداست و پیامبر او و آنها که ایمان آوردهاند؛ همانها که نماز را برپا میدارند و در حال رکوع، زکات میدهند.

و آیهی غدیر «الْیَوْمَ أَکْمَلْت» میباشد و چه چیزی بهتر از این که ما توسط اطعام طعام و پذیرایی نمودن و هدیه نمودن و شاد کردن و مؤمنان اصلاح کار خودمان را بنماییم که این کار مورد قبول خداوند است و کارهای بد ما را ببخشد و اصلاح میفرماید دین و دنیای ما را و خداوند همان طوری که ما از حضرت تبعیت و پیروی مینماییم و دعای هر ر و زمان در نماز اینست که: «اهْدِنَا الصِّراطَ الْمُهْ تَقِیمَ»، که راه مستقیم طبق تفاسیر تشیع و تسنن راه امیرالمؤمنین عَلیْهِ السَّلام میباشد همیشه در این راه باشیم و لحظهای از این راه جدا نشویم نه تند حرکت نماییم که جلو بیفتیم و نه آهسته که عقب بمانیم زیرا در روایت آمده است که: «مَثَلُ أَهْلِ بَیْتِی کَمَثَلِ سَفِینَهُ نُوح مَنْ رَکِبَهَا نَجَا وَ مَنْ تَخَلَّفَ عَنْهَا غَرِق» (۳۳)

مثل اهل بیت من در این امت مثل کشتی نوح عَلَیْهِ السَّلَام و قوم آن حضرت است هر که در آن کشتی نشست از هلاکت و غرق نجات یافت و هر که ترک رکوب سفینه نوح نمود، غرق گشت. صله در لغت به معنی جایزه و احسان و عطیه، تقدیم اموال و ... میباشد.

از امام صادق عَلَيْهِ السَّلَام فرمودهاند:

هر كه برادر مؤمن خود را صله و احسان كند، پيغمبر صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِه وَ سَلَّم را صله و احسان كرده است.

(TF)

امام صادق عَلَيْهِ السَّلَام فرمود:

درهمی که در راه صله امام صرف شود، از هزار هزار درهمی که در غیر آن، در راه خدای عز و جل صرف شود افضل است. (۳۵)

امام صادق عَلَيْهِ السَّلَام فرمود:

کسی که قادر به صله ما نباشد، میباید افراد صالح از شیعیان ما را مورد صله قرار دهد، تا ثواب صله ما برایش نویسند و هر کس قادر بر زیارت ما نباشد پس شایستگان پیروان ما را زیارت کند تا ثواب زیارت ما برای او نوشته شود. (۳۶)

طبق این روایات خرج نمودن در راه اهل بیت عَلَیْهمُالسَّلَام و احسان نمودن به شیعیان حضرت، افضل ترین کارهاست که در رأس آنها اطعام طعام و سفرهی کرم و پذیرایی نمودن از مؤمنین میباشد.

نتیجه گیری:

آنچه که از رفتار و گفتار و معصومین عَلَیْهمُالسَّلَام به ما رسیده است سرمشق و الگوی اعمال شیعیان و دوستداران اهل بیت عَلَیْهمُالسَّلَام میباشد.

محب واقعی می کوشد تا با کسب آگاهی بیشتر از سنتهای معصومین عَلَیْههُالسَّلَام، اعمال خویش را بیش از پیش مطابق با خواسته ی آنها نماید. به همین جهت شایسته است تا گوشه ای از دستورات ائمه عَلَیْههُالسَّلَام پیروی نماییم و اطعام طعام، پذیرایی نمودن، اکرام و انفاق و انداختن سفره ی احسان به نام امیرالمؤمنین عَلَیْهِ السَّلَام نموده و فضائل این روز را به هر گونه ای که میسر می باشد بدون هیچ گونه ترسی بیان نماییم و خود این افعال و اعمال ما باعث می شود که این روز بزرگ را فراموشش ننموده و اگر کسی هم سؤالی نمود و یا شبهه ای در ذهنش بود و گفت:

که این گونه کارها از برای چیست؟

می گوییم که روز عید ولایت و عید غدیر است.

مِثل اکثر صحابه نباشیم که غدیر را فراموش کردند و باعث چه فتنه ها و جنایت هایی شدند که وقتی رجوع به تاریخ می شود انسان را تکان می دهد و اشک از چشمان سرازیر می شود که تمامی مشکلات و جنایات از همان موقعی شروع شد که پیغمبر تقاضای قلم و دوات نمود که بنویسد امت بعد از او گمراه نشوند و عمر گفت:

پیغمبر هـذیان می گویـد و بعـد شـهادت پیامبر و بعـد از آن فاطمیه و حوادث عظیم و مصائب تلـخ و ناگوار و جراحاتی که بر دخت پیـامبر وارد نمودنـد و دخـتر پیـامبر را به شـهادت رساندنـد همـان بـانویی را که پیغمبر صَـلًی اللَّهُ عَلَیْهِ وَ آلِه وَ سَـِلَّم بارهـا در حق او فر مو دند:

هر کس دخترم فاطمه را اذیت نماید مرا اذیت نموده و کسی که مرا اذیت کند خدا را اذیت نموده است و ۲۵ سال امیرالمؤمنین عَلَیْهِ السَّلَمام را خانه نشین و سبط مصطفی امام حسن مجتبی عَلَیْهِ السَّلَمام را تنها گذاشتند و به معاویه پیوستند و او را مظلومانه به شهادت رساندند و بعد از آن واقعهی کربلا و مصائبی را که بر امام حسین عَلَیْهِ السَّلَام وارد نمودند و او را به شهادت رساندند و اسارت اهل بیت او که تمامی اینها نشأت می گیرد از زمانی که غدیر را فراموش نمودند و در این زمان هم دشمنان غدیر و طرفداران

سقیفه مانند سلفیه و وهابیت و ... دست به جنایتهایی مانند خرابی و ویران نمودن حرم ائمه اطهار عَلَیْهِمُالسَّلَام مانند گنبد و بارگاه حرم عسکریین علیهما السلام و سرداب مقدس به نام امام زمان عَلَیْهِ السَّلَام مینمایند در این برهی از زمان وظیفهی ما اینست که غدیر را فراموش نکرده و پیرو و دنبال یادگار و میراث دار غدیر کسی که می آید و انتقام از شهیدهی غدیر و امام حسین عَلیْهمُالسَّلَام مینماید و فرهنگ بزرگ جهانی و زلال غدیر را اجرا مینماید. که ما هم باید آرمانهای غدیر را مد نظر داشته و به آنها جامهی عمل بیوشانیم. به امید آن روز.

و السلام عليكم

شب ولادت با سعادت ثامن الحجج على بن موسى الرضا عَلَيْهِ السَّلَام

۱۱ ذی قعده ۱۴۳۲هجری قمری.

پینوشتها:

۱ – مائده / ۳.

۲ – انسان / ۸ و ۹.

٣ - البلد / ١٤ تا ١۶

۴ - ميزان الحكمه / ج ٧ / ص ٣٢٩٣.

۵ – همان / ص ۳۲۹۳.

۶ - قصص الانبياء / ص ١٥٥.

۷ - مهمان داری در اسلام / ص

۱۱ – ۱۲، به نقل از آثار و اشعار شیخ بهایی / ص۱۵۷.

۸ - من لا يحضر الفقيه، ترجمه غفارى / ج٢ / ص ٣٧٠.

۹ – اقبال / ص ۴۷۵.

۱۰ – اقبال / ص ۴۶۵.

۱۱ – مفردات راغب / ص ۲۷۷.

۱۲ – مصباح کفعمی / ص ۷۰۰.

۱۳ – حج / ۳۲.

۱۴ - بحارالانوار / ج ۹۵ / ص ۱۱۲.

١٥ – بحارالانوار / ج ٩٧ / ص ١١٢.

۱۶ - مصباح کفعمی / ص ۷۰۰ - ۷۰۱.

١٧ - بحارالانوار / ج ٩٧ / ص ١١٢.

۱۸ - وسایل الشیعه / ج ۱۰ / ص ۳۰۲.

۱۹ - مصباح كفعمي / ص ۷۰۰.

۲۰ – اقبال / ص ۴۶۳.

٢١ - عوالم، ج٣ / ١٥ / ص ٢٢٣.

۲۲ – تهذیب / ج۳ / ص ۱۴۴.

```
٢٣ - غررالحكم / ج٢ / ص ٥٤٩ - ٥٤٨.
```

۲۴ – اقبال / ص ۴۶۳.

۲۵ - عوالم، ج۳ / ۱۵ / ص ۲۰۶.

۲۶ - آداب معاشرت - ترجمه جلد شانزدهم بحار الانوار، ج ۱، ص: ۱۰۴.

۲۷ - دعاى عديله (مفاتيح الجنان)

۲۸ - فرازی از دعای ندبه.

٢٩ - معانى الأخبار / ١٧٤؛ تحف العقول، ترجمه كمرهاى / ص ٢؛ عيون اخبار الرضا ١ / ٣٠٧ و جامع احاديث الشيعة ١ / ٢٣٨.

٣٠ - محمد صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِه وَ سَلَّم / ٢.

٣١ - الفين - ترجمه وجداني، ص: ٨٥٢ و ٨٥٣.

٣٢ - مائده / ۵۵.

٣٣ - إرشاد القلوب إلى الصواب، ج ٢ / ص ٢٣٣؛ بحارالانوار / ج ٢٣ / ص ١٠٥.

۳۴ - مكارم الأخلاق، ترجمه مير باقرى / ج ١ / ص ٢٥٥.

۳۵ - من لا يحضره الفقيه، ترجمه غفارى / ج ۲ / ص ٣٨٥.

۳۶ - من لا يحضره الفقيه، ترجمه غفاري / ج ٢ / ص ٣٨٥.

منابع و مآخذ

قرآن كريم

میزان الحکمه / محمد محمدی ری شهری / مترجم:

حميد رضا شيخي / انتشارات دارالحديث / قم / چاپ سوم / سال ١٣٨١ش.

قصص الأنبياء (قصص قرآن) / فاطمه مشايخ / ناشر: انتشارات فرحان / سال چاپ: ١٣٨١ ش / چاپ اول.

مهمان داری در اسلام / نور علی مرادی / انتشارات دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم / چاپ اول / سال۱۳۷۸ش.

من لا يحضره الفقيه - ترجمه غفاري / نشر صدوق / تهران / چاپ ١٣٤٧ ش / چاپ اول.

الإقبال بالأعمال الحسنة فيما يعمل مرة في السنة / حلّى، سيد ابن طاووس، رضى الدين، على / تاريخ نشر: ه ق / محقق / مصحح: جواد قيومي اصفهاني.

مفردات ألفاظ القرآن / اصفهاني، حسين بن محمـد راغب / ناشـر: دار العلم - الـدار الشامية / تاريخ نشـر: ١۴١٢ ه ق / چـاپ اول / چاپ: لبنان - سوريه / محقق / مصحح: صفوان عدنان داوودي.

المصباح – جنهٔ الأمان الواقيهٔ و جنهٔ الإيمان الباقيهٔ / عاملي، كفعمي، ابراهيم بن على / ناشر: دار الرضي (زاهدي) / تاريخ نشر: ١۴٠٥ ه ق / چاپ دوم / قم – ايران

بحار الأنوار الجامعه ى لدرر أخبار الأئمة الأطهار / علامه مجلسى / ناشر: اسلاميه / چاپ: تهران / سال چاپ: مختلف / نوبت چاپ: مكرر

تهذيب الأحكام / طوسى، ابو جعفر، محمد بن حسن / ناشر: دار الكتب الإسلامية / تاريخ نشر: ١۴٠٧ ه ق / چاپ چهارم / تهران -ايران.

غرر الحكم و درر الكلم / عبد الواحد تميمي آمدي / ناشر: دفتر تبليغات / قم / سال ١٣۶۶ ش / چاپ اول.

آداب معاشرت – ترجمه جلد شانزدهم بحار الانوار / محمد باقر كمرهاى / ناشر: اسلاميه / تهران / سال ۱۳۶۵ ش / چاپ اول. معانى الأخبار / شيخ صدوق / ترجمه: عبد العلى محمدى شاهرودى / ناشر: دار الكتب الاسلاميه / تهران / سال ۱۳۷۷ ش / نوبت چاپ: دوم.

تحف العقول / شیخ صدوق / ترجمه: محمد باقر كمرهاي / انتشارات كتابچي / تهران / سال ۱۳۷۶ ش / چاپ ششم.

عيون اخبار الرضا عَلَيْهِ السَّلَام / شيخ صدوق / ترجمه: حميد رضا مستفيد – على اكبر غفارى / نشر صدوق / تهران / سال ١٣٧٢ ش / چاپ اول.

إرشاد القلوب إلى الصواب / شيخ حسن ديلمي / ناشر: شريف رضي / قم / سال ١٤١٢ ق / چاپ اول.

مكارم الأخلاق - ترجمه مير باقرى / ناشر: فراهاني / تهران / سال ١٣٥٥ ش / چاپ دوم.

١.

درباره مركز تحقيقات رايانهاي قائميه اصفهان

بسم الله الرحمن الرحيم

جاهِدُوا بِأَمْوالِكُمْ وَ أَنْفُسِكُمْ فَى سَبِيلِ اللَّهِ ذلِكُمْ خَيْرٌ لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ (سوره توبه آيه ۴۱)

با اموال و جانهای خود، در راه خدا جهاد نمایید؛ این برای شما بهتر است اگر بدانید حضرت رضا (علیه السّ بلام): خدا رحم نماید بندهای که امر ما را زنده (و برپا) دارد ... علوم و دانشهای ما را یاد گیرد و به مردم یاد دهد، زیرا مردم اگر سخنان نیکوی ما را (بی آنکه چیزی از آن کاسته و یا بر آن بیافزایند) بدانند هر آینه از ما پیروی (و طبق آن عمل) می کنند

بنادر البحار-ترجمه و شرح خلاصه دو جلد بحار الانوار ص ۱۵۹

بنیانگذار مجتمع فرهنگی مذهبی قائمیه اصفهان شهید آیت الله شمس آبادی (ره) یکی از علمای برجسته شهر اصفهان بودند که در دلدادگی به اهلبیت (علیهم السلام) بخصوص حضرت علی بن موسی الرضا (علیه السلام) و امام عصر (عجل الله تعالی فرجه الشریف) شهره بوده و لذا با نظر و درایت خود در سال ۱۳۴۰ هجری شمسی بنیانگذار مرکز و راهی شد که هیچ وقت چراغ آن خاموش نشد و هر روز قوی تر و بهتر راهش را ادامه می دهند.

مركز تحقیقات قائمیه اصفهان از سال ۱۳۸۵ هجری شمسی تحت اشراف حضرت آیت الله حاج سید حسن امامی (قدس سره الشریف) و با فعالیت خود را در زمینه های مختلف مذهبی، فرهنگی و علمی آغاز نموده است.

اهداف :دفاع از حریم شیعه و بسط فرهنگ و معارف ناب ثقلین (کتاب الله و اهل البیت علیهم السلام) تقویت انگیزه جوانان و عامه مردم نسبت به بررسی دقیق تر مسائل دینی، جایگزین کردن مطالب سودمند به جای بلوتوث های بی محتوا در تلفن های همراه و رایانه ها ایجاد بستر جامع مطالعاتی بر اساس معارف قرآن کریم و اهل بیت علیهم السّلام با انگیزه نشر معارف، سرویس دهی به محققین و طلاب، گسترش فرهنگ مطالعه و غنی کردن اوقات فراغت علاقمندان به نرم افزار های علوم اسلامی، در دسترس بودن منابع لازم جهت سهولت رفع ابهام و شبهات منتشره در جامعه عدالت اجتماعی: با استفاده از ابزار نو می توان بصورت تصاعدی در نشر و پخش آن همت گمارد و از طرفی عدالت اجتماعی در تزریق امکانات را در سطح کشور و باز از جهتی نشر فرهنگ اسلامی ایرانی را در سطح جهان سرعت بخشید.

از جمله فعالیتهای گسترده مرکز:

الف)چاپ و نشر ده ها عنوان کتاب، جزوه و ماهنامه همراه با برگزاری مسابقه کتابخوانی

ب)تولید صدها نرم افزار تحقیقاتی و کتابخانه ای قابل اجرا در رایانه و گوشی تلفن سهمراه

ج)تولید نمایشگاه های سه بعدی، پانوراما ، انیمیشن ، بازیهای رایانه ای و ... اماکن مذهبی، گردشگری و...

د)ایجاد سایت اینترنتی قائمیه www.ghaemiyeh.com جهت دانلود رایگان نرم افزار های تلفن همراه و چندین سایت مذهبی دیگر

ه) تولید محصولات نمایشی، سخنرانی و ... جهت نمایش در شبکه های ماهواره ای

و)راه اندازی و پشتیبانی علمی سامانه پاسخ گویی به سوالات شرعی، اخلاقی و اعتقادی (خط ۲۳۵۰۵۲۴)

ز)طراحی سیستم های حسابداری ، رسانه ساز ، موبایل ساز ، سامانه خودکار و دستی بلوتوث، وب کیوسک ، SMS و...

ح)همکاری افتخاری با دهها مرکز حقیقی و حقوقی از جمله بیوت آیات عظام، حوزه های علمیه، دانشگاهها، اماکن مذهبی مانند مسجد جمکران و ...

ط)برگزاری همایش ها، و اجرای طرح مهد، ویژه کودکان و نوجوانان شرکت کننده در جلسه

ی)برگزاری دوره های آموزشی ویژه عموم و دوره های تربیت مربی (حضوری و مجازی) در طول سال

دفتر مرکزی: اصفهان/خ مسجد سید/ حد فاصل خیابان پنج رمضان و چهارراه وفائی / مجتمع فرهنگی مذهبی قائمیه اصفهان

تاریخ تأسیس: ۱۳۸۵ شماره ثبت : ۲۳۷۳ شناسه ملی : ۱۰۸۶۰۱۵۲۰۲۶

وب ســــــايت: www.ghaemiyeh.com ايميـــــــل: Info@ghaemiyeh.com فروشــــگاه اينترنــــتى: www.eslamshop.com

تلفن ۲۵–۲۳۵۷۰۲۳ (۳۱۱) فکس ۲۳۵۷۰۲۲ (۳۱۱) دفتر تهران ۸۸۳۱۸۷۲۲ (۲۲۱) بازرگانی و فروش ۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹ امور کاربران ۲۳۳۳۰۴۵(۳۱۱)

نکته قابل توجه اینکه بودجه این مرکز؛ مردمی ، غیر دولتی و غیر انتفاعی با همت عده ای خیر اندیش اداره و تامین گردیده و لی جوابگوی حجم رو به رشد و وسیع فعالیت مذهبی و علمی حاضر و طرح های توسعه ای فرهنگی نیست، از اینرو این مرکز به فضل و کرم صاحب اصلی این خانه (قائمیه) امید داشته و امیدواریم حضرت بقیه الله الاعظم عجل الله تعالی فرجه الشریف توفیق روزافزونی را شامل همگان بنماید تا در صورت امکان در این امر مهم ما را یاری نمایندانشاالله.

شماره حساب ۶۲۱۰۶۰۹۵۳، شماره کارت: ۵۳۷۱-۶۲۷۳-۱۹۷۳و شماره حساب شبا: -۶۲۱-۰۰۰۰-۱۸۰-۱۸۹۰و شماره حساب شبا: -۱۲۹۱-۰۱۸۰-۱۸۹۰ شماره کارت: ۹۲۱-۶۲۷۳-۱۸۹۰ تجارت شعبه اصفهان - خیابان مسجد سید

ارزش کار فکری و عقیدتی

الاحتجاج - به سندش، از امام حسین علیه السلام -: هر کس عهده دار یتیمی از ما شود که محنتِ غیبت ما، او را از ما جدا کرده است و از علوم ما که به دستش رسیده، به او سهمی دهد تا ارشاد و هدایتش کند، خداوند به او میفرماید: «ای بنده بزرگوار شریک کننده برادرش! من در کَرَم کردن، از تو سزاوارترم. فرشتگان من! برای او در بهشت، به عدد هر حرفی که یاد داده است، هزار هزار، کاخ قرار دهید و از دیگر نعمتها، آنچه را که لایق اوست، به آنها ضمیمه کنید».

التفسیر المنسوب إلی الإمام العسکری علیه السلام: امام حسین علیه السلام به مردی فرمود: «کدام یک را دوست تر می داری: مردی اراده کشتن بینوایی ضعیف را دارد و تو او را از دستش می رَهانی، یا مردی ناصبی اراده گمراه کردن مؤمنی بینوا و ضعیف از پیروان ما را دارد، امّا تو دریچه ای [از علم] را بر او می گشایی که آن بینوا، خود را بِدان، نگاه می دارد و با حجّتهای خدای متعال، خصم خویش را ساکت می سازد و او را می شکند؟».

[سپس] فرمود: «حتماً رهاندن این مؤمن بینوا از دست آن ناصبی. بی گمان، خدای متعال میفرماید: «و هر که او را زنده کند، گویی

همه مردم را زنده کرده است»؛ یعنی هر که او را زنده کند و از کفر به ایمان، ارشاد کند، گویی همه مردم را زنده کرده است، پیش از آن که آنان را با شمشیرهای تیز بکشد».

مسند زید: امام حسین علیه السلام فرمود: «هر کس انسانی را از گمراهی به معرفت حق، فرا بخواند و او اجابت کند، اجری مانند آزاد کردن بنده دارد».

